

SCHOEMAKER

advocaten

Keizerstraat 19
7411 HD Deventer
Correspondentieadres:
Postbus 454
7400 AL Deventer

Telefoon 0570 - 613016
Telefax 0570 - 618761
E-mail: info@schoemaker.nu
www.schoemaker.nu

AANTEKENEN

Aan het college van burgemeester en wethouders
der gemeente Ermelo
Postbus 500
3850 AM ERMELO

Tevens per fax: 0341 - 56 73 69

Inzake: St. DOEH e.a. / Tomassen

Doss.: 3-0103

Deventer, 10 december 2019

Behandelend advocaat: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]

Betreft: ontwerp-omgevingsvergunning Tomassen Duck To, Fokko Kortlanglaan 112,
116, 122, Julianalaan 122, 124 & diverse daarmee samenhangende besluiten

Mijne dames, heren,

Namens cliënten:

- de stichting Stichting DOEH¹, statutair gevestigd te Ermelo, bezoekadres [REDACTED]
- [REDACTED] wonende te Ermelo aan [REDACTED],

dien ik hierdoor een zienswijze in omtrent de ontwerpomgevingsvergunning die momenteel, met bijbehorende ontwerpbesluiten, ter visie ligt voor de locaties Fokko Kortlanglaan 112, 116 en 122 en Julianalaan 122 en 124 te Ermelo (aanvraag Tomassen Duck-To B.V.).

Het is cliënten bekend dat derden in hun zienswijze naar deze zienswijze verwijzen. Dat gebeurt met medeweten en instemming van cliënten.

Deze zienswijze maakt derhalve ook deel uit van de zienswijzen die derden bij uw college en/of de raad indienden omtrent de ontwerpomgevingsvergunning en diverse daarmee

¹ Doel van de Stichting: de bescherming en verbetering van de natuur en de woon- en leefomgeving van de bewoners en dieren in de meest brede zin van het woord, voor zover woonachtig of verblijvend in het gebied Julianalaan, Horsterweg, Buiten Brinkweg, Groene Zoomweg, Horloseweg inclusief de Driehoek en Drielanden te Ermelo. De Stichting werkt uitsluitend tbv het natuurbelang en de collectieve woon- en leefomgevingsbelangen van (o.a.) bewoners en recreatiebungaloweigenaren (...).

SCHOEMAKER ADVOCATEN

samenhangende besluiten, zoals de ontwerpverklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad d.d. 16 oktober 2019.

Het gaat daarbij in het bijzonder om de zienswijzen van derden waarin de volgende zinnen (of woorden van gelijke strekking) zijn opgenomen:

Het is ons bekend dat Stichting DOEH ook zienswijzen zal indienen omtrent de ontwerpbesluiten die nu ter inzage liggen. Wij sluiten ons aan bij de zienswijze van Stichting DOEH. De inhoud van die zienswijze dient dan ook als hier herhaald en ingelast te worden beschouwd.

Deze passage komt in ieder geval (maar niet uitsluitend) voor in de zienswijzen die ingediend zijn/zullen worden door de volgende personen:

- de bewoners "Horlosebrink Harderwijk" (zie **bijlage 1A**);
- diverse bewoners van onder meer Fokko Kortlanglaan, Weisteeg, Harderwijkerweg (Harderwijk), Oranjelaan (Harderwijk), Oldenallerhout (Harderwijk) en Julianalaan (lijst met namen bijgevoegd als **bijlage 1B**);
- MOB (Coöperatie Mobilisation for the Environment, voor deze [REDACTED], gevestigd te Nijmegen (**bijlage 1C**).

Stichting DOEH, [REDACTED] en vorengenoemde derden die in hun zienswijze verwijzen naar deze zienswijze (de zienswijze van Stichting DOEH) zullen hierna gezamenlijk worden aangeduid als "reclamanten".

De ontwerpomgevingsvergunning, die momenteel ter visie ligt (en waartegen deze zienswijze is gericht), bestaat, blijkens de hierbij gevoegde bekendmaking (**bijlage 2A**) en het ontwerpbesluit, gedateerd 30 oktober 2019 (**bijlage 2B**), uit de volgende activiteiten:

- a) het (ver)bouwen van diverse bouwwerken, waaronder:
 - op de locatie Fokko Kortlanglaan 112, 116 en 122: het plaatsen van een bloed- en slibtank, het bouwen van een geluidsscherm, een schoorsteen, gebouwen voor een verenlaadplaats en een luchtwasser;
 - op de locatie Julianalaan 122-124: het bouwen van een gasdrukregel- en meetstation met gasleiding.
- b) het handelen in strijd met regels voor ruimtelijke ordening (bestemmingsplan);
- c) het oprichten, het veranderen of veranderen van de werking of het in werking hebben van een inrichting (milieu).

Het (voorgenomen) besluit luidt aldus:

Wij besluiten, gelet op het bepaalde in de artikelen 2.1 en volgende van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de omgevingsvergunning voor het veranderen van de inrichting (revisievergunning), het plaatsen van een bloed- en slibtank, het bouwen van een geluidsscherm, een schoorsteen, gebouwen voor een verenlaadplaats en een luchtwasser op de locatie Fokko Kortlanglaan 112, 116 en 122 en een gasdrukregel- en meetstation met gasleiding op het perceel Julianalaan 122/124 te Ermelo met toepassing van artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3° (projectafwijkingsbesluit) van de Wabo te verlenen.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

Deze zienswijze betreft niet alleen de ontwerpomgevingsvergunning voor bovengenoemde activiteiten maar ook:

- d) de ontwerpverklaring van geen bedenkingen, afgegeven door de raad in zijn vergadering van 16 oktober 2019, hierna ontwerp-vvgb, om ten behoeve van:
 - een verenlaadplaats;
 - een luchtwasser met schoorsteen;
 - een geluidwerende erfafscheiding;
 - een gasdrukregel- en meetstation met bijbehorende gasleiding;

op de percelen Fokko Kortlanglaan 112, 116 en Julianlaan 122/124 af te wijken van het geldende bestemmingsplan "De Driehoek 2016". Deze ontwerp-vvgb ligt nu ook ter inzage en is bijgevoegd als **bijlage 2C**;

- e) het collegebesluit van 3 september 2018, inhoudende dat er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen die reden geven voor een nadere milieu-effectbeoordeling als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en dat er dus geen milieueffectrapport moet worden opgesteld (**bijlage 2D**).

Deze zienswijze betreft de ontwerpomgevingsvergunning en de daarbij behorende besluiten/ontwerpbesluiten (zie onder d en e) in al haar onderdelen.

Reclamanten zijn van oordeel dat de aangevraagde omgevingsvergunning (en vvgb), waarvan de (relevante) ontwerpbesluiten momenteel ter visie liggen, geweigerd moet(en) worden in plaats van verleend.

Daartoe voeren zij onder meer aan dat:

- het college op 3 september 2018 ten onrechte besloten heeft dat Tomassen kan volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling en geen milieueffectrapport behoefde te maken;
- voor zover wel met een vormvrije m.e.r. volstaan zou kunnen worden de Notitie Van Tomassen Duck-To B.V. ernstige gebreken vertoont, zodat op basis daarvan onjuiste conclusies getrokken zijn omtrent de mate waarin de activiteiten belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zullen hebben;
- de raad ten onrechte besloten heeft een ontwerp-vvgb af te geven;
- het college, omdat de ontwerp-vvgb ten onrechte is afgegeven, ook niet kan besluiten tot afgifte van een omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan en tot afgifte van bouwvergunningen voor de verenlaadplaats, de luchtwasser met schoorsteen, de geluidwerende erfafscheiding en het gasdrukregel- en meetstation met bijbehorende gasleiding;
- de strijdigheid met het vigerende bestemmingsplan (van het bouwen) van een bloed- en slibtank en een schoorsteen niet is opgeheven, zodat de gevraagde omgevingsvergunning ook om die reden geweigerd moet worden;
- vvgb en de gevraagde omgevingsvergunning niet verleend kunnen worden gelet op (onder meer) de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, en/of de gevolgen van vergunningverlening voor een goede ruimtelijke ordening, natuur en milieu en voor het goed woon- en leefklimaat;

SCHOEMAKER ADVOCATEN

- onvoldoende onderzoek is gedaan naar de gevolgen van (het afgeven van vvgb en) het verlenen van een omgevingsvergunning zoals nu aangevraagd;
- het college, alle belangen tegen elkaar afwegende, in redelijkheid niet kan besluiten om (gebruik te maken van de vvgb en) de gevraagde omgevingsvergunningen voor het bouwen, afwijken van de regels van het bestemmingsplan en het veranderen van een inrichting te verlenen.

Alvorens hun zienswijze nader toe te lichten, geven reclamanten eerst een overzicht van de feiten.

De feiten

1. De omgevingsvergunning voor de hierboven genoemde activiteiten is aangevraagd door eendenslachterij Tomassen. De slachterij is gevestigd aan de Fokko Kortlanglaan 116. Blijkens de aanvraag gaan nu ook de percelen Fokko Kortlanglaan 112, 122 en Julianalaan 122-124 tot de inrichting behoren.
2. De inrichting grenst aan woningen (aan de zuid- en noordzijde), agrarische gronden (in het oosten) en aan (een weg met direct daarnaast) een chaletpark met huisjes (aan de westzijde).
3. Het gebied waarin de eendenslachterij gevestigd is, wordt aangeduid als "De Driehoek". De Driehoek ligt ten zuiden van Harderwijk en nabij de woonwijk "Drielanden". Voor De Driehoek is, blijkens de gemeentelijke structuurvisie en het vigerend bestemmingsplan, een combinatie van wonen en lichte bedrijvigheid beoogd. Het ter plaatse geldende bestemmingsplan laat bedrijvigheid in maximaal milieucategorie 1 of 2 toe.
4. Een eendenslachterij is geen categorie 1 of 2 bedrijf. Om die reden is de eendenslachterij planologisch toegestaan middels de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf – pluimveeslachterij". Deze aanduiding geldt alleen voor Fokko Kortlanglaan 116.
5. De aanvraag betreft ook de percelen Fokko Kortlanglaan 112 en 122. Fokko Kortlanglaan 112 heeft de bestemming "Bedrijf" met, ter plaatse van het bouwvlak, de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf – transport en opslag". De als zodanig aangewezen gronden zijn, behalve voor bedrijven in de categorie 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten, ook bestemd voor transport en opslag ten dienste van de pluimslachterij. Het perceel was in gebruik bij Tomassen Transportbedrijf. Het is reclamanten niet precies bekend hoe dit perceel nu in gebruik is. Reclamanten vermoeden dat op de locatie waar voorheen de wasplaats van het transportbedrijf gevestigd was, in strijd met het ter plaatse geldende bestemming, een verenloods ten behoeve van de slachterij en een luchtwasser zijn gebouwd.
6. Fokko Kortlanglaan 122 heeft geen specifieke aanduiding en zou derhalve uitsluitend overeenkomstig de bestemming "Bedrijf" (categorie 1 of 2) gebruikt mogen worden. Volgens de vergunningsaanvraag van 30 januari 2018 zou het perceel zijn aangekocht voor de technische afdeling van Tomassen. Onlangs echter is er een schuur van plusminus 8000 m³ op gebouwd, die uitsluitend bestemd zou zijn voor inpakmaterialen. Reclamanten hebben daar zo hun twijfels bij. De afstand tussen deze

SCHOEMAKER ADVOCATEN

recent gebouwde schuur en belendende percelen (met de bestemming "wonen") varieert van plusminus 15m tot plusminus 40 m. Reclamanten hebben niet na kunnen gaan of de op Fokko Kortlanglaan 122 aanwezige bouwwerken overeenkomstig het geldend bestemmingsplan in gebruik zijn en of zij met omgevingsvergunning zijn opgericht.

7. Tomassen veroorzaakt veel overlast in de omgeving. Er wordt met name geklaagd over geuroverlast en geluidsoverlast, onder meer veroorzaakt door aankomend en vertrekkend vrachtverkeer² Deze klachten zijn bij ODNV bekend, maar er wordt niet handhavend tegen opgetreden.
8. Het bedrijf heeft illegaal bijgebouwd. Zo werden, zonder omgevingsvergunning en in strijd met zowel het geldende als het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan opgericht: een luchtwasser met schoorsteen, een verenlaadplaats, een bloed- en slibtank en, aan Julianalaan 122-124, een gasdrukregel- en meetstation met bijbehorende leiding (wanneer hierna gesproken wordt over het gasdrukregel- en meetstation wordt daarmee bedoeld het station met leiding, tenzij uit de tekst van deze zienswijze anders blijkt).
9. Het gasdrukregel- en meetstation ligt op plusminus 75 meter van de inrichting, direct naast de woning/het perceel van [REDACTED], op een stuk grond met de bestemming "Groen". Dit gasstation wordt alleen gebruikt door Tomassen en zal, blijkens de bij de aanvraag gevoegde ruimtelijke onderbouwing, tot de inrichting gaan behoren.
10. Het college heeft niet handhavend opgetreden tegen de bouw van de onder punt 8 genoemde bouwwerken.
11. Omtrent de illegale bouw en uitbreiding van de inrichting met een gasdrukregel- en meetstation en bijbehorende leiding op Julianalaan 122-124 heeft het college eerst een handhavingsbesluit genomen nadat dit was (aangelegd en) opgericht, dit terwijl [REDACTED] uw college daarom al had verzocht direct nadat zij – in november 2017 – aanleg- en bouwactiviteiten op het naast haar woning gelegen perceel had waargenomen.
12. Tegen het beperken van de last onder dwangsom tot uitsluitend het gasdrukregel- en meetstation³, tegen de begunstigingstermijn en tegen de verlenging(en) van deze termijn heeft [REDACTED] beroep bij de rechtbank ingesteld. Cliënte verwacht voor het einde van het jaar een uitspraak op dit beroep. Zij behoudt zich het recht voor deze uitspraak nog aan raad en college te doen toekomen.
13. Tomassen heeft ook illegaal, want in strijd met de verleende milieuvergunning, zijn werktijden uitgebreid en de slachtcapaciteit verhoogd. Ook daartegen heeft uw college niet handhavend opgetreden.
14. Op 20 september 2019 heeft MOB Gedeputeerde Staten van Gelderland verzocht handhavend op te treden tegen het (illegaal) uitbreiden van de werktijden en het (illegaal) verhogen van de slachtcapaciteit. MOB baseert haar handhavingsverzoek (op

² Vanwege geluidsoverlast zijn recent twee woningen met dove gevels gebouwd.

³ Het verzoek om handhaving betreffende de leiding zelf werd afgewezen.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

de PAS-uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 29 mei 2019, zie o.a. RVS:2019:1604 en) op (het overtreden van bepalingen uit) de Wet natuurbescherming. Gedeputeerde Staten hebben nog niet op dit verzoek beslist

15. Reclamanten onderschrijven het standpunt van MOB dat eendenslachterij Tomassen nu al in strijd met de Wet natuurbescherming in werking is. Zij verzoeken u de inhoud van het hierbij gevoegde handhavingsverzoek van MOB (**bijlage 3a**) als herhaald en ingelast te beschouwen. Een overzicht betreffende de veranderingen die in de inrichting hebben plaatsgevonden zonder of in strijd met de milieuvergunningen van 2002 en 2006 (revisie- respectievelijk wijzigingsvergunning) is bijgevoegd als **bijlage 3b**.

Standpunt omwonenden (inleiding) en opbouw zienswijze

16. Reclamanten zijn, kort gezegd, van mening dat het project m.e.r-plichtig is en/of dat de raad ten onrechte besloten heeft een ontwerp-vvgb af te geven en/of dat de aangevraagde omgevingsvergunning – in al haar onderdelen – geweigerd moet worden.
17. Reclamanten geven hierna eerst hun zienswijze omtrent het collegebesluit van 3 september 2018 met als onderwerp Besluit m.e.r-beoordelingsplicht. Daarna bespreken zij (hun zienswijze omtrent) het raadsbesluit tot afgifte van een ontwerp-vvgb d.d. 16 oktober 2019 en het ontwerpcollegebesluit om af te wijken van het bestemmingsplan, om (bouw)vergunning te verlenen voor diverse (illegaal opgerichte) bouwwerken en om vergunning te verlenen voor het veranderen van de inrichting (revisievergunning). Reclamanten sluiten af met hun conclusies. Reclamanten verzoeken u deze zienswijze als één en ondeelbaar te zien, ook al is deze “opgedeeld” in samenhangende besluiten (collegebesluit 3 september 2018 en ontwerp-vvgb) en diverse activiteiten (afwijken bestemmingsplan, bouwen, milieu). Immers alle argumenten hangen met elkaar samen.

Zienswijzen omtrent het collegebesluit van 3 september 2018

18. In zijn besluit van 3 september 2018 heeft het college, op basis van de “Notitie Vormvrije m.e.r-beoordeling Tomassen Duck-To B.V. te Ermelo”, hierna: de Notitie, beslist dat het voorgenomen project (zoals omschreven in de Notitie) niet m.e.r (beoordelings)plichtig is omdat:
 - het project/de activiteiten onder de drempelwaarde genoemd in het Besluit m.e.r, onderdeel D, categorie 39.1 blijft;
 - het project/de activiteiten niet tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu leiden, die via een milieueffectrapportage nader onderzocht moeten worden.
19. Reclamanten zijn, anders dan uw college, van mening dat de drempelwaarde wel overschreden wordt, dat belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu niet zijn uitgesloten en derhalve dat het project wel (m.e.r-beoordelings)plichtig danwel) m.e.r-plichtig is⁴.

⁴ Om redenen die hierna nog zullen worden uitgewerkt, zijn de omwonenden van oordeel dat de m.e.r-beoordelingsprocedure kan worden overgeslagen en een m.e.r-plicht geldt.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

Overschrijden drempelwaarde

20. Het Besluit m.e.r. benoemt in onderdeel D 39.1 als m.e.r.-plichtige activiteit: *De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie bestemd voor het slachten van dieren*. In de tweede kolom wordt de drempelwaarde voor de beoordelingsplicht genoemd. Die luidt: *In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 25.000 ton vlees per jaar of meer*.
21. Het college gaat, op basis van de aanvraag, uit van een productiecapaciteit van 22.000 ton vlees per jaar. Omdat deze productiecapaciteit onder de drempelwaarde ligt, zou het project/de activiteit niet m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn.
22. Reclamanten merken primair op dat de toelichting bij de revisievergunning weliswaar uitgaat van (40.000 te slachten eenden per dag =) een maximale productiecapaciteit van 22.000 ton vlees per jaar, maar dat deze capaciteit niet is vastgelegd in de (ontwerp)vergunningsvoorschriften. Hierdoor is straks alles mogelijk, dus ook het slachten van meer dan 40.000 eenden per dag en daarmee het overschrijden van de maximale produktiecapaciteit van 22.000 ton vlees per jaar.
23. Omdat in de (ontwerp)omgevingsvergunning geen beperkingen zijn opgenomen ten aanzien van het aantal te slachten eenden en/of de produktiecapaciteit, is per definitie sprake van een project/activiteit, die de drempel, genoemd in bijlage D 39.1 van het Besluit milieueffectrapportage, overschrijdt en daarmee van een m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteit.
24. Reclamanten voeren verder nog aan dat, anders dan het college meent, met "productiecapaciteit" niet het "panklare" eindprodukt bedoeld wordt, maar het levende gewicht. Zij leiden dit af uit het Bor, bijlage 1, onder C, categorie 8.3, onder I, dat spreekt over het slachten van 10.000 kg levend gewicht.
25. Uitgaande van 40.000 eenden per dag, een levend gewicht van 3,2 kg (zie blz. 15 van de toelichting bij de aanvraag revisievergunning, **bijlage 4**), 5,5 dag slachten per week en 52 weken per jaar, wordt de drempel, genoemd in bijlage D 39.1 van het Besluit milieueffectrapportage ruimschoots overschreden: $40.000 \text{ eenden} * 3,2 \text{ kg} * 5,5 \text{ dag} * 52 \text{ weken} = 36.608 \text{ ton}$. Dat is ruimschoots meer dan de in bijlage D 39.1 genoemde drempel (een productiecapaciteit van 25.000 ton).
26. Zelfs als van "panklaar" eendenvlees uitgegaan zou moeten worden, dan nog is, met een productiecapaciteit van 40.000 eenden per dag, sprake van een project/activiteit die de drempel overschrijdt: $40.000 \text{ eenden} * 2,2 \text{ kg} * 5,5 \text{ dag} * 52 \text{ weken} = 25.168 \text{ ton}$ (en ook dat is meer dan 25.000 ton).
27. Reclamanten leiden ook uit het aantal vrachtwagenbewegingen per dag (en het aantal eenden per vrachtwagen) af dat de drempelwaarde (meer dan) overschreden wordt. Uitgaande van 10-11 vrachtauto's per dag (zie **bijlage 5**) en rekening houdend met het aantal eenden per vrachtwagen (50.000 – 55.000) komt de rekensom uit op tussen de 28.600 en 31.460 ton panklaar eendenvlees per dag.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

28. Overigens valt het reclamanten op dat in de ruimtelijke onderbouwing weer een ander aantal te slachten eenden per dag genoemd wordt, namelijk 31.500. Onduidelijk is van welk aantal nu precies uitgegaan moet worden.
29. Gelet op het vorenstaande zijn reclamanten, anders dan het college, van oordeel dat de activiteit wel boven de drempelwaarde ligt en derhalve dat voor het te nemen besluit een m.e.r-beoordelingsplicht met bijbeorende procedure geldt in plaats van de vormvrije m.e.r-beoordeling die nu, blijkens de Notitie, uitgevoerd is.
30. Er zou dus alsnog een m.e.r-beoordelingsprocedure doorlopen moeten worden. Echter: omdat de activiteit, anders dan in de Notitie wordt gesteld, wel belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben (hetgeen hierna wordt toegelicht) kan de m.e.r-beoordelingsprocedure worden overgeslagen en geldt een m.e.r-plicht.
31. De gevraagde omgevingsvergunning kan niet verleend worden, omdat in de ontwerpfasen voorbij gegaan is aan het bepaalde in de Wet milieubeheer, in het bijzonder aan het bepaalde in art. 7.2 e.v. Wet milieubeheer juncto het Besluit m.e.r, onderdeel D 39.1, en de regels die gelden voor (een m.e.r-beoordelingsplichtige danwel) een m.e.r-plichtige activiteit⁵.

Waarom wel van negatieve beïnvloeding EHS en m.e.r-plicht sprake is

32. De (door het college uit de Notitie van Tomassen overgenomen) conclusie dat de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet negatief beïnvloed worden, welke conclusie onder meer gebaseerd op de toelichting bij het bestemmingsplan De Driehoek uit 2016 is, gelet op de PAS-uitspraken van de Raad van State, natuurlijk niet meer juist. Op 29 mei 2019 zette de Afdeling onder meer een streep door de in art. 2.12, lid 2, van het Besluit natuurbescherming genoemde drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jaar (waaronder de Wnb-plicht, bedoeld in art. 2.7 Wnb, niet gold). De Afdeling besloot daar (onder meer) toe, omdat op grond van de passende beoordeling die aan de PAS (en dus ook aan de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jaar) ten grondslag lag, niet verzekerd was dat de natuurlijke kenmerken van de – in de PAS opgenomen – Natura 2000 gebieden niet zouden worden aangetast.
33. Ook door het oude Aeriusmodel werd door de Afdeling een streep gezet. Tomassen heeft met dit – oude – model de stikstofdepositie berekend.
34. Of de stikstofdepositie nu berekend is met het juiste of met een verouderd Aeriusmodel en of deze nu:
- 0,06 mol/ha/jaar bedraagt, zoals in de Notitie staat of;
 - 0,05 mol/ha/jaar bedraagt, zoals in de aanvraag wordt beweerd⁶;
 - of vele malen hoger is, zoals reclamanten menen op basis van de aan deze zienswijze gehechte notitie die Adviesbureau De Roever op hun verzoek opstelde (bijlage 6),

de in de Notitie Vormvrije m.e.r-beoordeling opgenomen conclusie dat het project de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet negatief zal beïnvloeden is

⁵ Waarbij de omwonenden dus van oordeel zijn dat de activiteit m.e.r-plichtig is.

⁶ 0,06 of 0,05 mol/ha/jaar is berekend met behulp van het oude (door de Afdeling afgekeurde) Aeriusmodel.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

achterhaald en onjuist. Dat als gevolg van de activiteiten van Tomassen de stikstofdepositie op het Natura 2000 gebied zal toenemen, daarover zijn alle partijen het eens. Hierdoor is – per definitie – sprake van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu en daarmee van de verplichting om een milieueffectrapportage te maken.

35. Daar komt nog bij dat in de Notitie uitsluitend de potentiële effecten van het project op de nabij gelegen Natura-2000 gebieden Veluwe en Veluweverandmeren zijn beoordeeld. Die toetsing volstaat niet. Ook de effecten op het nabij gelegen Landgoed Veldwijk hadden om de volgende redenen beoordeeld moeten worden.
36. In de Bijlage, Onderdeel A, onder 1, van het Besluit milieueffectrapportage wordt het begrip ‘gevoelig gebied’ gedefinieerd. Tot 1 januari 2018 was alleen een Natura-2000 gebied een gevoelig gebied. Met ingang van 1 januari 2018 is dat begrip aanzienlijk uitgebreid. Nu vallen daar onder andere ook de voormalige Ecologische verbindingzones (Natuurnetwerken), Belverderegebieden, gebieden aangewezen op grond van de Erfgoedwet en gebieden aangewezen in een structuurvisie met het oog op behoud en herstel van de natuurlijke kwaliteit onder.
37. Op een afstand van ongeveer 600 meter van de inrichting ligt het Landgoed Veldwijk. Dat landgoed is opgenomen in de Structuurvisie “Landgoed Veldwijk & De Hooge Riet. Volgens deze structuurvisie vervult het landgoed een belangrijke rol in de ecologische structuur van Ermelo (zie onder meer hoofdstuk 2). In de Notitie is niet onderzocht of en zo ja welke milieugevolgen de activiteiten van Tomassen op Landgoed Veldwijk hebben. De Notitie geeft dus niet alleen een onjuist beeld van de milieugevolgen (zie hiervoor), maar dat beeld is ook nog eens onvolledig.
38. Eveneens achterhaald is de conclusie dat de door Tomassen – inmiddels separaat - aangevraagde Wnb-vergunning verleend zal worden. Zo blijkt uit:
 - de notitie van De Roever dat de op 15 februari 2019 gemaakte stikstofberekening gebrekkig is, omdat deze uitgaat van een emissie van 266,00 kg/jaar, terwijl op 4 april 2018, voor diezelfde stookketel werd uitgegaan van een emissie van 347,35 kg/jaar;
 - diverse mails van de provincie waaruit kan worden afgeleid dat nog niet zonder meer vaststaat dat Tomassen een Wnb-vergunning zal krijgen (bijlage 7).
39. De conclusie van het college dat de activiteiten van Tomassen niet leiden tot mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen is onjuist. Omdat op voorhand duidelijk is dat de aangevraagde omgevingsvergunning niet uitvoerbaar is vanwege de stikstofproblematiek verzoeken reclamanten uw college om deze te weigeren.
40. Mocht uw college die overtuiging (nog) niet hebben, dan zal eerst een m.e.r.-procedure (subsidiar een m.e.r.-beoordelingsprocedure) gestart moeten worden voordat op de aanvraag omgevingsvergunning besloten kan worden.

Zienswijze omtrent het raadsbesluit van 16 oktober 2018

Ontwerp-vvgb en Organsatieverordening

SCHOEMAKER ADVOCATEN

41. Alvorens toe te lichten waarom de raad geen (definitieve) vvgb moet afgeven, merken reclamanten het volgende op. De besluitvorming omtrent de afgifte van de ontwerp-vvgb heeft niet conform de Organisatieverordening van Ermelo plaatsgevonden.
42. Volgens de Organisatieverordening houdt de commissie Infrastructuur en Ruimte eerst een beeldvormende vergadering (om informatie te krijgen), daarna een oordeelsvormende vergadering (ter voorbereiding van besluitvorming) en wordt het onderwerp pas twee weken daarna geagendeerd voor de raadsvergadering als besprekspunt of hamerstuk.
43. Bij de besluitvorming omtrent de afgifte van de ontwerp-vvgb voor Tomassen is gehandeld in strijd met deze Organisatieverordening. Immers op 16 oktober 2019 vond niet, zoals voorgeschreven, een beeldvormende, maar meteen een oordeelsvormende commissievergadering plaats. Burgers waren weliswaar uitgenodigd om in te spreken, maar een uitwisseling van informatie kon – in deze oordeelsvormende vergadering - niet plaatsvinden.
44. Direct aansluitend op deze oordeelsvormende commissievergadering, dus niet twee weken later, stond de afgifte van de ontwerp-vvgb al op de agenda van de raad. En om er een hamerstuk, geen besprekstuk, van te maken, is de motie van CDA en CU, die aan dit agendapunt verbonden was, losgeknipt en als “motie vreemd aan de agenda” in het besluitvormend deel aan de agenda toegevoegd.
45. Aan de ontwerp-vvgb kleefte een ernstig gebrek, nu de raad zich, voorafgaand aan de afgifte ervan, in strijd met de Organisatieverordening, niet door omwonenden heeft kunnen laten informeren omtrent (onder meer) de reikwijdte van de ontwerp-vvgb alsmede de aard en de intensiteit van (met name) de (geur- en geluids)overlast die, op basis van de geldende vergunning uit 2002, nu al van de slachterij ondervonden wordt. Alleen al omdat bij de afgifte van de ontwerp-vvgb de Organisatieverordening niet in acht genomen is, dient de besluitvorming hierover opnieuw te worden gedaan.

Ontwerp-vvgb en reikwijdte

46. Deze ontwerp-vvgb (en het ontwerpbesluit van burgemeester en wethouders om af te wijken van het geldende bestemmingsplan) gaan, in combinatie met het voornemen om Tomassen ook de gevraagde revisievergunning te verlenen, veel verder dan raad (en college) zich lijken te realiseren. De slachterij is op dit moment alleen nog maar gevestigd op het adres Fokko Kortlanglaan 116. Er is nu een aanvraag revisievergunning ingediend voor de adressen Fokko Kortlanglaan 112, 116 en 122 en Julianalaan 122-124.
47. Door een ontwerp-vvgb af te geven voor:
 - het in afwijking van het geldende bestemmingsplan in gebruik nemen en bouwen van diverse bouwwerken ten behoeve van de slachterij op het perceel Fokko Kortlanglaan 112 (tegen de bestaande slachterij aan) op gronden met de bestemming “bedrijven (categorie 1 en 2)” alsmede;
 - het in afwijking van het geldende bestemmingsplan in gebruik nemen en bouwen van een gasdrukregel- en meetstation met bijbehorende leiding ten

SCHOEMAKER ADVOCATEN

behoefte van de slachterij op het perceel Julianalaan 122-124 op gronden met de bestemming "Groen",

stemt uw raad er ook mee in dat gronden met de bestemming:

- "Bedrijven" (maximaal categorie 1 en 2), te weten Fokko Kortlanglaan 122;
- "Bedrijven" en de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf – transport en opslag", te weten Fokko Kortlanglaan 112,
- en met de bestemming "Groen", te weten Julianalaan 122-124,

gebruikt kunnen gaan worden ten behoeve van de slachterij. Immers: anders dan uw raad en het college kennelijk menen, werkt het college, door een revisievergunning te verlenen, impliciet danwel expliciet ook mee aan het opheffen van de strijdigheid van de slachtactiviteiten van Tomassen met het geldende bestemmingsplan: de activiteit "afgifte van een revisievergunning voor – onder meer – het uitbreiden van de inrichting naar de percelen Fokko Kortlanglaan 112 en 122 en naar Julianalaan 122-124", hangt onlosmakelijk samen met de activiteit "het gebruik van (deze) gronden in strijd met het bestemmingsplan". Reclamanten verwijzen voor een vergelijkbaar geval naar de hierbij gevoegde uitspraak van de Raad van State, RVS: 2018:3199 (bijlage 8). De raad stelt, door een ontwerp-vvgb af te geven, het college in staat om een omgevingsvergunning voor van het bestemmingsplan afwijkend gebruik te verlenen. Dat besluit, tevens inhoudende de afgifte van een revisievergunning, is niet beperkt tot de luchtwasser, de verenlaadplaats, etcetera, maar gaat veel verder.

48. Er zijn nu twee mogelijkheden:

- ofwel uw raad is zich bewust van de reikwijdte van de ontwerp-vvgb, in die zin dat hij ermee kan instemmen dat gronden met de bestemming "Bedrijven" en "Groen" in het vervolg gebruikt worden ten behoeve van de slachterij (een categorie 3.2-bedrijf), maar dan schiet de motivering van uw vvgb tekort. In de ruimtelijke onderbouwing immers wordt niet ingegaan op de gevolgen van het verkleinen van de afstand tussen de slachterij en de daar omheen liggende woningen en recreatiewoningen. Evenmin is beoordeeld of deze ontwikkeling in overeenstemming is met (onder meer) gemeentelijk en provinciaal beleid;
- ofwel de raad is zich hier niet van bewust, maar dan zal de vvgb geweigerd moeten worden, althans zal de besluitvorming hierover, aan de hand van een deugdelijke ruimtelijke onderbouwing, opnieuw gedaan moeten worden.

49. Reclamanten zijn van oordeel dat vvgb en omgevingsvergunning geweigerd moeten worden omdat, als gevolg hiervan, de afstand tussen de slachterij en gronden met de bestemming "wonen" of "recreatie" verkleind wordt tot minder dan 100 meter en op sommige plekken zelfs tot minder dan 10 meter.

50. Reclamanten hebben daar, gelet op het belang van een goede ruimtelijke ordening, ernstige bezwaren tegen. De slachterij ligt al binnen de VNG-richtafstanden en veroorzaakt al veel overlast (onder meer geur en geluid) en die inbreuken op woon- en leefklimaat zullen alleen nog maar verder toenemen bij afgifte van de vvgb en de omgevingsvergunning. Deze uitbreiding is ook strijdig met – in ieder geval – gemeentelijk beleid. Van "bestaande rechten op uitbreiding" is geen sprake.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

51. Resumerende: raad en college lijken zich niet danwel onvoldoende bewust van de reikwijdte van de ontwerp-vvgb en de ontwerpomgevingsvergunning, activiteiten "afwijken van regels ruimtelijke ordening" en (onlosmakelijk daarmee samenhangend) "het veranderen van een inrichting" en "bouwen". Het gaat in casu niet (althans niet alleen) om het afwijken van enkele bouwregels; het gaat ook (en met name) om het afwijken van de bestemmingen "Bedrijven (categorie 1 en 2)" en "Groen" ten behoeve van een categorie 3.2-inrichting in de directe nabijheid van woningen. Die afwijking is in strijd met een goede ruimtelijke ordening en met – in ieder geval – gemeentelijk beleid. Daaraan dienen raad (door de afgifte van een vvgb) noch het college (door afgifte van een omgevingsvergunning) hun medewerking te verlenen. Reclamanten verzoeken uw raad de vvgb (en het college de omgevingsvergunning) te weigeren.

Ontwerp-vvgb en (vermeende) milieuwinst

52. Voor het geval raad en college zouden menen dat vvgb en omgevingsvergunning minder ver reiken dan hiervoor door reclamanten beschreven, voeren reclamanten nog het volgende aan. Door de hiervoor (onder 41 e.v.) beschreven wijze van besluiten heeft de raad niet alleen gehandeld in strijd met zijn "eigen" Organisatieverordening. Deze "haastige spoed" heeft ook nog eens geleid tot het – zonder "eigen" en zorgvuldig onderzoek – afgeven van een ontwerp-vvgb voor het achteraf legaliseren van een (reeds bestaande) luchtwasser met schoorsteen, die, volgens reclamanten, en inmiddels ook volgens Tomassen en volgens een door haar ingeschakeld deskundig bedrijf nooit gewerkt heeft en ook niet heeft kunnen werken.
53. Reclamanten verwijzen voor de onderbouwing van hun stelling dat de bestaande luchtwasser nooit gewerkt heeft naar de hierbij gevoegde verklaring van enkele omwonenden en naar de mail die Cleanallair, de door Tomassen ingeschakelde deskundige aan één van hen deed toekomen (bijlagen 9 en 10). Deze mail is op een later moment weliswaar door Cleanallair genuanceerd, maar deze nuancering doet niet af aan de verklaring van omwonenden en aan de eerdere mail van Cleanallair.
54. Het feit dat de luchtwasser (en de schoorsteen) niet werken, waardoor de geuroverlast blijft en, door het uitbreiden van de werktijden en de slachtcapaciteit, alleen nog maar erger wordt, is een belang dat uw raad in zijn besluitvorming had moeten betrekken.
55. Immers: volgens de ruimtelijke onderbouwing zijn luchtwasser en schoorsteen noodzakelijk om te kunnen blijven voldoen aan de milieuregels, respectievelijk omdat zij de negatieve milieu-effecten, specifiek ten aanzien van het minimaliseren van geurhinder voor de omgeving, beperken (zie paragraaf 3.2 van de ruimtelijke onderbouwing). Indien uw raad dergelijke overwegingen tot de zijne maakt door zijn ontwerp-vvgb op deze ruimtelijke onderbouwing te baseren, dan had het zich er, gelet op de eveneens bij uw raad bekende geurklachten en de reacties van de insprekers, van moeten vergewissen dat luchtwasser en schoorsteen ook daadwerkelijk aan het verminderen van de geuroverlast bijdragen.
56. Dat geldt eens te meer in de situatie Tomassen, waarbij de luchtwasser, waarvoor uw raad een ontwerp-vvgb heeft afgegeven, al gebouwd is en al jarenlang niet functioneert.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

57. Nu de luchtwasser, ook volgens Tomassen, niet werkt en nooit gewerkt heeft, ontvalt de basis aan uw besluit tot afgifte van een ontwerp-vvgb: het vertrekpunt van de raad, dat met afgifte van de ontwerp-vvgb de geursituatie rondom het bedrijf alleen maar zal verbeteren, is niet juist, sterker nog, er zal eerder een verslechtering hiervan plaatsvinden
58. Reclamanten verzoeken de raad, gelet op het vorenstaande, de ontwerp-vvgb niet in een definitieve vvgb "om te zetten", maar deze te weigeren (en aan het college om de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren).

Ontwerp-vvgb en goede ruimtelijke ordening

59. Reclamanten zijn, anders dan de raad, van mening dat de aanvraag om af te wijken van het geldende bestemmingsplan niet voorzien is van een goede ruimtelijke onderbouwing, niet ingaat op alle relevante omgevingsaspecten en derhalve dat de raad ten onrechte geconcludeerd heeft dat het project in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening en er geen bedenkingen zijn tegen afwijken van het bestemmingsplan.
60. Reclamanten verwijzen voor de onderbouwing van dit standpunt allereerst naar de zienswijze die zij, voorafgaand aan de raadsvergadering over de ontwerp vvgb, hebben ingediend (zie **bijlage 11**). Deze zienswijze, die niet inhoudelijk door de raad en/of het college is beoordeeld, dient als hier herhaald en ingelast te worden beschouwd. Hetzelfde geldt voor zienswijzen die door derden zijn ingediend of voorgelezen tijdens deze raadsvergadering, voor zover het derden betreft die in hun zienswijze verzocht hebben die van Stichting DOEH als herhaald en ingelast te beschouwen.
61. Reclamanten voegen daar nog het volgende aan toe. In de ruimtelijke onderbouwing wordt beargumenteerd waarom de afgifte van een ontwerp-vvgb en van een ontwerp-omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan niet strijdig zouden zijn met een goede ruimtelijke ordening. Daarbij worden – kort gezegd – de volgende argumenten gebruikt:
- de stedenbouwkundige impact van de aangevraagde bouwwerken waarvoor afgeweken moet worden is verwaarloosbaar, onder meer vanwege de omvang en situering van deze bouwwerken of omdat ze door afscherpende bebouwing aan het zicht onttrokken worden;
 - (enkele van) de gekozen locaties genieten de voorkeur op basis van het bedrijfsproces;
 - realisatie/instandhouding van (enkele van) de aangevraagde bouwwerken is belangrijk om aan de milieuregels te kunnen blijven voldoen en/of omdat deze bouwwerken bijdragen aan het beperken van negatieve milieu-aspecten.
62. Schematisch en rekening houdend met het bouwwerk waarvoor wordt afgeweken ziet het vorenstaande er als volgt uit:

	Functie in bedrijfsproces	Stedenbouwkundige impact gering (afgeschermd,	Voldoen milieuregels	overig

SCHOEMAKER ADVOCATEN

		situering, vormgeving)		
luchtwasser	X		X	X voorkomen lange leidingen
Schoorsteen binnenplans?		X	X	
Bloed- en slibtank binnenplans?		X (a)		
Geluids- scherm			X	
Gasdruksta- tion		X (s en v).		Gas ipv diesel is duurzamer en winst geluid en luchtkwaliteit.
Verenopslag	X	X (a)		

63. Waar de ruimtelijke onderbouwing geheel aan voorbij gaat (en waar reclamanten hiervoor, namelijk bij reikwijdte vvgb, al op wezen) is dat de realisatie van de luchtwasser, het geluidsscherm en de verenopslag niet alleen strijdig is met de bouwregels, maar ook met de geldende bestemming en de daarin opgenomen bestemmingsomschrijving.
64. De gronden waarop de in punt 63 genoemde bouwwerken gebouwd worden, hebben alle de bestemming "Bedrijf". De als zodanig aangewezen gronden zijn bestemd voor bedrijven tot en met categorie 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten. De eendenslachterij is geen categorie 2, maar een categorie 3.2 bedrijf.
65. Omdat, in afwijking van het geldende bestemmingsplan, ten behoeve van een categorie 3.2 bedrijf gebouwd wordt is, anders dan in de ruimtelijke onderbouwing wordt gesteld, ook toepassing van de binnenplanse afwijkingsbevoegdheid voor de schoorsteen en voor de bloed- en slibtank niet aan de orde. Immers de strijdigheid die opgeheven moet worden betreft niet alleen een strijdigheid met de bouwregels, maar ook met de bestemming(somschrijving).
66. De ruimtelijke onderbouwing gaat wel in op de strijdigheid met het bestemmingsplan van het bouwen van het gasdrukregel- en meetstation met leiding. Dit is namelijk (illegaal, want zonder omgevingsvergunning en in strijd met het geldend bestemmingsplan) gebouwd op gronden met de bestemming "Groen". Deze bestemming laat alleen bouwwerken toe die ten dienste van deze bestemming worden gebouwd. Daarvan is geen sprake: het gasdrukregel- en meetstation met leiding is (alleen) gebouwd voor Tomassen en gaat ook van de inrichting deel uitmaken.
67. Cliënten zijn van oordeel dat het oprichten/achteraf legaliseren van geen van de hiervoor genoemde bouwwerken in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening is. Daarbij wijzen zij op het volgende.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

68. De VNG-Brochure bedrijven en milieuzonering adviseert (onder meer) om bij besluiten om af te wijken van het geldende bestemmingsplan voor categorie 3.2 bedrijven een afstand van 100 meter in acht te nemen ten opzichte van omliggende woningen.
69. De afstand tussen de op te richten/reeds opgerichte bouwwerken ten behoeve van de slachterij en omliggende woningen bedraagt geen 100 meter, maar is veel kleiner. Ter hoogte van het gasdrukregel- en meetstation is de afstand nog geen 10 meter.
70. Er zijn geen redenen om – in voor Tomassen positieve zin – van de VNG-richtafstanden af te wijken, omdat het bedrijf aantoonbaar (vgl. het hierna nog te bespreken rapport van Van Belois) geuroverlast veroorzaakt. Bovendien zal de afstand tussen het gasdrukregel- en meetstation en de woning aan de Julianalaan 126 dan nog steeds niet aan de richtafstand uit de VNG-brochure voldoen.
71. Met de – van het vigerende bestemmingsplan afwijkende – realisatie/instandhouding van de aangevraagde bouwwerken wordt de afstand tot de bestemming “wonen” verkleind. Niet gebleken is dat de raad zich hiervan bewust geweest is. In de ruimtelijke onderbouwing wordt hier – in ieder geval – geen aandacht aan besteed. Integendeel: door uitsluitend te focussen op de bouwregels wordt de indruk gewekt dat uitsluitend een stedenbouwkundige afweging gemaakt moet worden. Dit is onjuist. De afweging had veel verder moeten gaan. De raad had zich moeten afvragen of het, vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening, gelet op de nabijheid van woningen het wenselijk vindt om ook af te wijken van de onderliggende bestemmingen (Bedrijven, categorie 1 en 2 en Groen).
72. Daarbij had het ook rekening moeten houden met het feit dat de huidige inrichting al veel geurklachten veroorzaakt, de afstand tussen de slachterij en woningen met het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen (en – daarop volgend – een omgevingsvergunning voor de activiteiten “afwijken van het geldende bestemmingsplan”, “bouwen” en “milieu”) verder wordt verkleind en vvgb en omgevingsvergunning tot het intensiveren van activiteiten en daarmee tot een toename van klachten zullen leiden.
73. Reclamanten wijzen er verder nog op dat:
- de ruimtelijke onderbouwing niet duidelijk maakt wat bedoeld wordt met dat de gekozen locatie voor de uitbreiding van (met name luchtwater en verenopslag) gezien de functie in het bedrijfsproces de voorkeur verdienen;
 - uw raad zich met het argument “afscherming” op een hellend vlak begeeft. Immers door te overwegen dat (onder meer) verenlaadplaats en bloed- en slibtank door het naastgelegen bedrijfsgebouw worden afgeschermd, zet u de deur “wagenwijd” open voor verdere bedrijfsuitbreidingen. Met die argumentatie kunnen de gebieden ten zuiden en ten noorden van het perceel met de aanduiding “eendenslachterij” volledig worden volgebouwd. In het zuiden immers zorgt het bedrijfspand voor afscherming en in het noorden het nog op te richten geluidsscherm. Overigens is er, vanaf het perceel van [REDACTED] rechtstreeks zicht op het achterterrein en daarmee op – in ieder geval – de verenopslagplaats;

SCHOEMAKER ADVOCATEN

- c. de gevraagde uitbreiding strijdig is met de gebiedsvisie “De Driehoek”, omdat zij plaatsvindt in “De Linten”, waar bestaande bebouwing en geldende bestemmingen geconsolideerd dienen te worden;
- d. zelfs als de uitbreiding wel plaats zou vinden in het Middengebied zij alleen mogelijk is als sprake is van een forse kwaliteitsverbetering en een goede landschappelijke inpassing. Daarvan is niet gebleken;
- e. de ruimtelijke onderbouwing, waarop raad (en college) hun besluiten baseren, op diverse onderdelen onjuist en achterhaald is. Reclamanten noemen hier, zonder uitputtend te zijn, de paragrafen die gaan over “Geluid”, “Geur” en “Wet natuurbescherming”, welke onderdelen hierna nog uitvoerig aan de orde zullen komen. Omdat hetgeen reclamanten bij die onderdelen stellen ook relevant is voor dit onderdeel (ontwerp-vvgb en ontwerpomgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan) verzoeken reclamanten u de betreffende paragrafen als hier herhaald en ingelast te beschouwen, dit ter onderbouwing van de stelling van reclamanten dat de afgifte van een vvgb (en het verlenen van een omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan) in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

74. Het is om vorengenoemde (en hierna nog te noemen) redenen dat reclamanten raad (en college) verzoeken hun zienswijze omtrent de ontwerp-vvgb (tevens inhoudende hun zienswijze omtrent de ontwerpomgevingsvergunning voor de activiteiten “afwijken van het bestemmingsplan”, “bouwen” en “milieu”) te honoreren en geen definitieve vvgb (en geen omgevingsvergunning) af te geven.

Geen vvgb; geen omgevingsvergunning “afwijken”, “bouwen” en “milieu”

75. Reclamanten verzoeken u om al hetgeen zij hiervoor onder nrs. 41 t/m 74 ten aanzien van de vvgb gesteld hebben als hier herhaald en ingelast te beschouwen. Nu de vvgb geweigerd moet worden, houdt ook het collegebesluit/het collegevoornemen om – op basis hiervan – omgevingsvergunning te verlenen voor de activiteiten “afwijken van het geldende bestemmingsplan” en “bouwen” geen stand. De activiteit milieu deelt niet alleen vanwege onlosmakelijk samenhang, maar ook omdat zonder de aangevraagde bouwwerken niet aan de geldende milieuregelgeving kan worden voldaan, hetzelfde lot.
76. Mocht wel een vvgb worden afgegeven dan verzoeken reclamanten uw college, om redenen, hiervoor genoemd (nrs. 41 e.v.), de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

Slibtank en schoorsteen

77. Zoals hiervoor reeds geconstateerd (zie punt 31) moet, anders dan waar de ruimtelijke onderbouwing vanuit gaat, voor het realiseren van de diverse aangevraagde bouwwerken, niet alleen van de bouw-, maar ook van de gebruiksregels worden afgeweken. Het college heeft dat (ook) niet onderkend, nu het meent voor schoorsteen en bloed- en slibtank binnenplanse ontheffing te kunnen verlenen. Met die ontheffing wordt alleen de strijdigheid met de bouwregels, dus niet de strijdigheid met de bestemming(somschrijving) opgeheven. Uw college kan deze (bouw)vergunningen dus helemaal niet verlenen, maar zal ook voor slibtank en schoorsteen van regels

SCHOEMAKER ADVOCATEN

ruimtelijke ordening af moeten wijken. Omdat de vvgb niet op de slibtank en/of de schoorsteen ziet, zal de gevraagde omgevingsvergunning geweigerd moeten worden.

Zienswijzen omtrent de activiteit "Wijzigen van een inrichting"

78. Reclamanten zijn van oordeel dat de gevraagde omgevingsvergunning voor de activiteit "milieu" geweigerd moet worden, onder meer omdat:
- de activiteit niet voldoet aan het bepaalde in art. 2.14 Wabo en/of;
 - de onderzoeken die uitgevoerd zijn om dit te bepalen te beperkt (en daarmee niet betrouwbaar) zijn en/of onvolledig zijn geweest en/of niet conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving zijn uitgevoerd en/of;
 - ten onrechte geconcludeerd is dat de aangevraagde situatie in overeenstemming is met wet- en regelgeving, waaronder BBT en regels en/of beleid inzake geur en geluid;
 - het college op basis van de onderzoeken die zijn uitgevoerd geen adequate afweging van de belangen van het bedrijf en (met name) de belangen van reclamanten heeft kunnen en mogen maken en/of;
 - bepaalde onderzoeken ten onrechte ontbreken en/of;
 - omdat het college, alle betrokken belangen tegen elkaar afwegende, waaronder een goed woon- en leefklimaat, op basis van de aanvraag met de onderzoeken die nu zijn ingediend en ten behoeve waarvan het ontwerpbesluit (met ontwerp-vvgb) nu ter visie ligt, in redelijkheid niet tot afgifte van de gevraagde omgevingsvergunning kan besluiten.
79. Vorengenoemde kritiek betreft voornamelijk (doch niet uitsluitend) de onderdelen natuur (zie hiervoor), geur en geluid, het verruimen van de bedrijfstijden en de slachtcapaciteit en het niet laten uitvoeren van een gezondheidsonderzoek.
80. Reclamanten hebben ook kritiek op de voorschriften in relatie tot de uitgevoerde onderzoeken, op de voorschriften zelf en op de handhaafbaarheid ervan.
81. Zij constateren verder dat uw college, zonder deugdelijke motivering, voorbij gaat aan de uitkomsten van andere onderzoeken, zoals het leefbaarheidsonderzoek van Witteveen+Bos (zie www.ermelo.nl/TLO). Witteveen + Bos stelt dat er wel degelijk sprake is van geuroverlast, veroorzaakt door Tomassen.
82. Reclamanten merken ook nog op dat sommige onderzoeksrapporten achterhaald zijn en aangepast zouden moeten worden aan de actuele situatie. Zo kloppen de conclusies die in diverse documenten getrokken worden ten aanzien van het aspect stikstof niet meer. Bovendien is gebruik gemaakt van een verouderde versie van Aerius.

Ontwerpomgevingsvergunning en geur

Rapporten Van Belois: hier herhaald en ingelast beschouwen

83. Reclamanten verwijzen voor hun kritiek op de ontwerpomgevingsvergunning, in het bijzonder het onderdeel geur, naar de hierbij gevoegde rapportages van Van Belois Milieuadvies, waarvan de inhoud als hier woordelijk herhaald en ingelast moet worden beschouwd (bijlagen 12 en 13).

SCHOEMAKER ADVOCATEN

84. Van Belois, die in eerste instantie, in het kader van interbestuurlijk toezicht, gewerkt heeft in opdracht van de provincie Gelderland komt in zijn rapport van 15 oktober 2019 ten aanzien van de uitgevoerde geuronderzoeken – kort samengevat- tot de conclusie dat:

1. De opzet, uitvoering en rapportage van het onderzoek van bureau Peutz op punten onvolledig en onzorgvuldig te noemen is: (...) *Cruciaal en aanvechtbaar, zo niet onjuist, is het beoordelen van de geursituatie rond Tomassen aan het geurtype "niet hinderlijk" uit het Gelders geurbeleid. De metingen rechtvaardigen het trekken van een dergelijke vergaande, want voor slachterijen opmerkelijke, conclusie niet. Hetzelfde geldt voor het rendement van de gaswasser. Daar is onterecht geen rekening gehouden met de onzekerheid in de meetresultaten. Bovendien is er wat betreft de gaswasser, op basis van de meetwaarde 41% rendement, onterecht de claim dat met de genomen maatregelen aan BBT zou worden voldaan;*
2. De opzet van het geuronderzoek niet voorziet in het kunnen bieden van een verklaring voor de recent en in het verleden opgetreden geurhinder: (...) *Dat maakt het rapport slecht bruikbaar voor het trekken van een conclusie over het gerechtvaardigd zijn van de claim in het rapport dat, bij de vergrote productiecapaciteit met de getroffen maatregelen, een aanvaardbaar hinderniveau is gerealiseerd omdat ruim aan de streefwaarde uit het Gelders geurbeleid wordt voldaan. Die claim staat nu helaas op zichzelf en is bovendien ook te betwijfelen door een aantal discutabele uitvoeringsaspecten in het geuronderzoek.*

85. Naar aanleiding van:

- het informatiememo gemeenteraad inzake geurrapporten d.d. 16 oktober 2019;
- de reactie op "Deskundigenoordeel geurrapport Belois Milieuadvies van de ODRN d.d. 16 oktober 2019" (Sjoerd de High);
- het Peutz-rapport van 7 februari 2019 "Geur in de omgeving ten gevolge van Tomassen Duck-To te Ermelo";

heeft Van Belois op 19 november 2019, op verzoek van Stichting DOEH, een aanvullend oordeel gegeven over de zeggingskracht en de kwaliteit van de informatie over de geursituatie rond de slachterij van Tomassen Duck To. Deze aanvullende informatie leidt, aldus bijgevoegd rapport, niet tot een ander oordeel.

86. Volgens Van Belois gaan Gemeente en Omgevingsdienst er ten onrechte vanuit dat de inhoud van het eerder aan de provincie uitgebrachte deskundigenoordeel (Van Belois bedoelt hier zijn rapport van 15 oktober 2019, bijlage 8) geen waarde zou hebben voor de duiding van het geurrapport over de geursituatie rond Tomassen Duck-To te Ermelo, omdat dit deskundigenoordeel was gebaseerd op een verouderd geurrapport van Peutz, dus niet op de meest recente versie daarvan. Van Belois reageert als volgt op die kritiek:

Inhoudelijk blijft het overgrote deel van de eerder al benoemde kritiekpunten nog steeds actueel, ook na bestudering van de extra beschikbaar gekomen informatie waaronder het recente Peutz geurrapport van februari 2019.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

Het oordeel blijft daarom onveranderd dat de Gemeente, en voor haar de betrokken Omgevingsdiensten, op basis van het voorliggende geurrapport/geuronderzoek geen adequate afweging van belangen van bedrijf en burgers hebben kunnen, en ook niet hebben mogen maken, ten aanzien van de aangevraagde geursituatie rond Tomassen-Duck-To te Ermelo.

De belangrijkste punten van kritiek op een rij

87. Reclamanten bespreken hierna, zonder uitpuittend te zijn, de belangrijkste conclusies uit het rapport van Van Belois in relatie tot deze zienswijze.
88. Het bedrijf Tomassen veroorzaakt al jaren veel geuroverlast in de omgeving. Dat er geurklachten zijn is bekend bij de gemeente en bij de ODNV. Door meldingsmoeheid, omdat er toch niet op gereageerd wordt, leggen omwonenden vaak "het hoofd in de schoot". Onlangs echter hebben ook Tomassen en diens adviseur, CleanallAir, geconcludeerd dat de gaswasser niet werkt en nooit gewerkt heeft.
89. Ondanks de lange lijst van klachten en concrete aanwijzingen dat de (huidige, reeds gerealiseerde) gaswasser niet werkt, besluit uw college toch dat het voornemens is omgevingsvergunning te verlenen voor (onder meer) een substantiële uitbreiding van bedrijfstijden en slachtcapaciteit, waardoor omwonenden met nog meer stankoverlast, ook op zaterdag, geconfronteerd zullen worden. Uw college baseert zijn voornemen tot vergunningverlening op het geuronderzoek van Peutz, gedateerd 7 februari 2019, en de daarbij behorende bijlagen, waaronder een door SGS, in opdracht van Peutz, uitgevoerde geurmeting.
90. Van Belois uit in zijn rapport van 15 oktober 2019 kritiek op (a) opzet, (b) inhoud en (c) omvang van het onderzoek. Kort gezegd:
 - (a) had het op basis van NTA9065, voor de hand gelegen om, in deze bestaande situatie mét hinder(-historie), naast de toekomstige ook de bestaande c.q. historische geurbelasting in het onderzoek te beschrijven. Immers: *Het integreren van een klachtenanalyse in het onderzoek bij een aanvraag of melding in een bestaande situatie is aan te bevelen als keuze voor een combinatie van onderzoeksmethoden (...) ⁷*;
 - (b) beschrijft het onderzoeksrapport van bureau Peutz een in haar opdracht door anderen uitgevoerd onderzoek, waarvan Peutz de resultaten vertaald heeft naar haar geurrapport, dat bij de aanvraag is gevoegd. Die vertaling, die in twee stappen heeft plaats gevonden, namelijk via een vertaling door SGS van de analyseresultaten van het geurlaboratorium van Witteveen+Bos, die, in combinatie met de meetresultaten van SGS, door Peutz gebruikt zijn om zelf een verspreidingsberekening te maken, leiden tot de discutabele (en onjuiste) conclusie dat de geuremissie na het passeren van de (niet functionerende) gaswasser (plotseling) als "*niet hinderlijk*" conform het Gelders geurbeleid kwalificeert;
 - (c) zijn de grootte van de geuremissie en het geurverwijderingsrendement van de gaswasser van Tomassen bepaald op grond van metingen (analyses) in drievoud op één moment op één productiedag. Daarmee is gekozen voor een emissieonderzoek van minimale omvang ter onderbouwing van een aanvraag om

⁷ En naar de mening van reclamanten ook verplicht.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

de bedrijfssituatie substantieel te mogen wijzigen (onder meer uitbreiding bedrijfstijden en vergroten slachtcapaciteit) in een situatie dat er al geurklachten zijn. Van Belois spreekt van risico's betreffende de bruikbaarheid en betrouwbaarheid van de hiermee behaalde onderzoeksresultaten, maar reclamanten vinden het ronduit onzorgvuldig dat het college dit minimale onderzoek ten grondslag legt aan zijn voornemen om omgevingsvergunning te verlenen, wetende dat er (reële) geurklachten zijn die met dit voornemen niet worden opgelost, maar juist vanwege de substantiële uitbreidingen van bedrijfstijden en slachtcapaciteit alleen nog maar verder zullen toenemen.

91. Reclamanten constateren, met Van Belois in diens memo van 19 november 2019, dat ODNV in haar aanvullend memo van 16 oktober 2019 niet gereageerd heeft op twee van de drie hiervoor genoemde aspecten (te weten opzet en omvang van het onderzoek)⁸. Reclamanten verzoeken uw college om, gelet op de bevindingen van Van Belois, de klachtenhistorie van het bedrijf, de bijgevoegde verklaring waaruit blijkt dat de gaswasser niet werkt en nooit gewerkt heeft, alsmede op basis van hetgeen reclamanten hiervoor betoogd hebben, af te zien van het verlenen van de gevraagde omgevingsvergunning en nu eerst een gedegen en bij de aangevraagde uitbreiding passend onderzoek te doen in plaats van te kiezen voor het "achteraf opruimen van de scherven". Niet alleen de belangen van het bedrijf zijn bij de afgifte van de gevraagde omgevingsvergunning in het geding; ook die van reclamanten. Uw college gaat daaraan voorbij door een minimaal en inhoudelijk onjuist geuronderzoek te accepteren en op die basis tot uw voornemen tot afgifte van de gevraagde omgevingsvergunning te komen.

Wat verder in het rapport/de rapporten van Van Belois nog aan de orde komt

92. Van Belois uit in zijn rapport, behalve op opzet en omvang van het onderzoek, ook forse kritiek op (onder meer):
- de wijze waarop de hedonische waarde in het geurrapport van Peutz is behandeld en geïnterpreteerd (Peutz typeert het geurtype als "niet hinderlijk");
 - de reactie hierop van ODNV (of is het nu de ODRN, zie hierna) in haar memo van 16 oktober 2019, kort gezegd inhoudende dat:
 - a. metingen bij een andere slachterij, in dat geval kippen, ook resultaten in de range van "niet hinderlijk" geven (waar Peutz in haar geurrapport vanuit gegaan is);
 - b. de conclusies over het aanvaardbaar zijn van de geursituatie rondom Tomassen niet anders zouden worden als van het strengere, aangrenzende geurtype "minder hinderlijk" wordt uitgegaan.
93. Reclamanten zijn het volledig eens met de reactie die Van Belois op deze argumenten geeft, namelijk dat door diverse tussenschakels (Wittenveen+Bos en SGS);
- de interpretatie van de gemeten hedonische waarden in het (Peutz-)rapport onzuiver en onjuist is;

⁸ Het onderdeel inhoud komt hierna nog ter sprake

SCHOEMAKER ADVOCATEN

- zowel de toekenning aan de geuremissie van het geurtype “niet hinderlijk” als het benoemen van een verschil in geurtype voor en na de wasser niet volgt uit de meetresultaten; (Reclamanten merken daarbij nog op dat het toch hoogst opmerkelijk is dat (SGS en) Peutz uitgaan van een geurverwijderingsrendement van 40%, terwijl de gaswasser niet werkt en nooit gewerkt heeft (zie verklaring);
 - en dat de meertonzekerheid in de hedonische waarden het trekken van deze conclusie niet toestaat, althans in ieder geval niet zonder enige nuancering.
94. Reclamanten zijn het ook eens met Van Belois dat de meting bij één andere slachterij moeilijk als argument gebruikt kan worden om ook bij deze slachterij uit te gaan van het geurtype “niet hinderlijk”, terwijl in de bedrijfstakstudie Vleesindustrie en geur, zoals vastgelegd in de Bijzondere Regeling B5 Vleesindustrie (NER informatiedocument, Infomil) via onderzoek naar de geursituatie rond vele bedrijven, als toetsingskader voor de branche is vastgesteld:
- een bovengrens van 3 ge/m³ ofwel 1,5 oue/m³ als 98-percentiel (daarboven ernstige hinder);
 - een ondergrens of richtwaarde van 1,1 ge/m³ of 0,55 oue/m³ als 98-percentiel.
95. Vertaald naar het Gelders Geurbeleid, dat het college in casu toepast, komt dit – in de bedrijfstakstudie vastgestelde – toetsingskader neer op het voor slachterijen hanteren van het (standaard)geurtype “hinderlijk”.
96. (Hantering van) het geurtype “hinderlijk” zou er wél toe leiden dat de in het nieuwe geurrapport gepresenteerde geurbelasting rond Tomassen anders wordt beoordeeld qua aanvaardbaarheid. De geurbelasting ligt dan in tussen de richtwaarde en de grenswaarde. Uitgaande van het Gelders Geurbeleid, maar ook van landelijk beleid dat het aantal geurgehinderden niet toe mag nemen, moet de gevraagde vergunning dan geweigerd in plaats van verleend worden (wat het college nu voornemens is).

Percentielen

97. In zijn advies van 15 oktober 2019 heeft Van Belois erop gewezen dat, nu bij Tomassen van een discontinue geurbron sprake is, deze berekend had moeten worden met inachtneming van de in art. 9 van het Gelders Geurbeleid genoemde percentielen. Van Belois heeft die berekening in zijn eerste rapport van 15 oktober 2019 gemaakt en geconcludeerd dat:
- deze berekeningen voor de situatie van Tomassen van belang zijn en;
 - de toetsing aan het Gelders Geurbeleid derhalve onvolledig is.
98. In zijn reactie op de second opinion van Belois geeft ODNV aan dat er wel degelijk een berekening overeenkomstig het bepaalde in art. 9 van het Gelders Geurbeleid gemaakt is, maar de uitkomsten hiervan staan noch in de reactie van ODNV, noch in het geurrapport van Peutz.
99. Van Belois concludeert daarop, in zijn rapport van 15 november 2019, dat hij, bij gebrek aan nadere informatie, over het aspect “Percentielen” geen (definitief) oordeel kan geven.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

100. Reclamanten zijn van mening dat, nu deze berekeningen niet zijn overgelegd zij zich – bij gebrek aan wetenschap – op het standpunt kunnen en moeten stellen dat het geurrapport niet met inachtneming van het in het Gelders Geurbeleid bepaalde is opgesteld en derhalve dat het college ten onrechte geconcludeerd heeft dat de bij Tomassen gemeten geuremissie voldoet aan het Gelders Geurbeleid.
101. ODNV reageert niet op de reactie van Van Belois inzake het rendement van de gaswasser. Dat zou volgens Van Belois ten onrechte op 40% gesteld zijn, terwijl het verschil in geurconcentratie (...) *voor en na de gaswasser (...) niet significant* is.
102. Naar de mening van reclamanten is het rendement 0%. Dat ervaren zij regelmatig en dat lijkt ook de mening van Tomassen en haar deskundige. Met deze constatering ontvalt niet alleen de basis aan het geurrapport, maar ook aan uw voornemen om vergunning te verlenen.
103. Tot slot nog een opmerking inzake de constatering dat Tomassen aan alle relevante BBT-conclusies voldoet. Van Belois bestrijdt dit in zijn eerste rapport, kort gezegd omdat:
- het alleen toepassen van een gaswasser als luchtreinigingstechniek nog geen BBT is. De werkingsgraad van de gaswasser dient ook nog doeltreffend te zijn, zo doeltreffend als van de toegepaste techniek verwacht mag worden (daar schort het in ieder geval aan, aldus reclamanten);
 - BBT, anders dan Tomassen stelt, blijktens de Factsheets Luchtreinigingstechnieken van Infomil, een rendement van 80% of meer is, dus geen 40%, die bij Tomassen gemeten zou zijn (en waarvan reclamanten de uitkomst betwisten).
104. Dat een gaswasser, zoals ODNV stelt, nog geen BBT zou zijn, doet aan het vorenstaande niet af. Waar het om gaat is dat de geurhinder met effectieve geurbestrijdingsmiddelen bestreden moet worden. Daar schort het in dit geval aan.
105. Resumerend: reclamanten ondervinden bijna dagelijks geuroverlast van de activiteiten van Tomassen. Zij betwisten dat de aangevraagde situatie in overeenstemming is met het Gelders Geurbeleid en voldoet aan de relevante BBT conclusies.
106. Zeker als het voornemen bestaat een zo substantiële uitbreiding van activiteiten toe te staan, moet er geen twijfel bestaan over de uitkomsten van het geuronderzoek. Die twijfel is er: zo is het geuronderzoek dat uitgevoerd is minimaal en concludeert de door reclamanten ingeschakelde deskundige, tot twee maal toe, dat de gemeente op basis van het voorliggende geurrapport/geuronderzoek geen adequate afweging van de belangen van bedrijf en burgers heeft kunnen en mogen maken ten aanzien van de aangevraagde geursituatie rond Tomassen Duck To. Reclamanten verzoeken uw college, gelet op deze bevindingen, de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.
107. Reclamanten merken tot slot nog op dat de status van het memo van 16 oktober 2019, dat uw college aan de raad heeft voorgelegd, hen niet geheel duidelijk is. Dit memo is gedrukt op ODNV-briefpapier, maar zou geschreven zijn door een

SCHOEMAKER ADVOCATEN

medewerker van een andere Omgevingsdienst, namelijk ODRN. De naam van deze medewerker is verkeerd gespeld, namelijk [REDACTED] in plaats van [REDACTED]. Bovendien is het memo niet getekend. Zou uw college aan kunnen geven wie dit memo nu heeft opgesteld en over welke informatie deze opsteller beschikte?

Geluid

108. Reclamanten kunnen zich niet met het akoestisch onderzoek van Haskoning DHV, gedateerd 15 februari 2019, verenigen en zijn het derhalve ook niet eens met de daarop gebaseerde geluidsvoorschriften die zijn opgenomen in de ontwerpomgevingsvergunning art. 2, in het bijzonder art. 2.2.1 en 2.2.2.
109. In haar rapport van 15 februari 2019 heeft HaskoningDHV berekend de langtijdgemiddelde beoordelingsniveau's, de maximale geluidsniveaus en het equivalent geluidsniveau vanwege het inrichtingsgebonden verkeer.

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau

110. Volgens HaskoningDHV is de omgeving waarin de dichtstbijzijnde woningen zijn gelegen te typeren als "rustige woonwijk, weinig verkeer". Op grond daarvan kan een richtwaarde van 45, 40 en 35 dB(A) worden aangehouden in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Uitgaande van die richtwaarde wordt, blijkens tabel 5.1, het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau in de nachtperiode op twee adressen (Fokko Kortlanglaan 108 en Fokko Kortlanglaan 120) overschreden. De overschrijding bedraagt 2 dB(A).

Maximaal geluidsniveau

111. Uit de berekeningen van HaskoningDHV blijkt dat aan de grenswaarden voor het maximale geluidsniveau (70, 65 en 60 dB(A) in respectievelijk dag- avond en nachtperiode) wordt voldaan. Aan de streefwaarde (het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau vermeerderd met 10 dB(A), in casu dus 55-50 en 45 dB(A), wordt niet voldaan. Dit wordt, gelet op de in tabel 5.2 berekende maximale geluidsniveaus, zowel in de avond- als in de nachtperiode op diverse adressen overschreden. De overschrijding van de streefwaarde bedraagt maximaal 3 dB(A) in de avondperiode ter hoogte van Fokko Kortlanglaan 120 en maar liefst 15 dB(A) in de nachtperiode ter hoogte van Fokko Kortlanglaan 108.
112. Reclamanten betwisten dat het vrachtverkeer ter hoogte van de Julianalaan in het heersend verkeersbeeld is opgenomen en daarmee dat de geluidsbelasting aldaar buiten de reikwijdte van de omgevingsvergunning valt. In ieder geval is het zo dat het merendeel van het verkeer dat over de Julianalaan rijdt van Tomassen afkomstig is.

Indirecte hinder

113. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat het inrichtingsgebonden verkeer een belangrijk aandeel heeft in de totale geluidsbelasting van omliggende woningen. De voorkeurgrenswaarde van 50 dB(A) wordt tijdens de nachtperiode – ter hoogte van Fokko Kortlanglaan 108 en 98 - met maximaal 8 dB(A) overschreden. Aan de grenswaarde (65 dB(A)) wordt wel ruimschoots voldaan, aldus HaskoningDHV.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

114. Ondanks de hiervoor geconstateerde overschrijdingen van het langtijdgemiddeldbeoordelingsniveau en het niet kunnen voldoen aan de streef- of voorkeursgrenswaarden van het maximale geluidniveau en de indirecte hinder adviseert HaskoningDHV – kort gezegd – positief, dit op voorwaarde dat de betreffende langtijdgemiddelde beoordelingsniveau's worden opgenomen bij de nieuwe vergunning.

115. Volgens HaskoningDHV (en daarmee volgens het college) kan de gevraagde omgevingsvergunning, ondanks de geconstateerde overschrijdingen toch verleend worden onder meer omdat:

- de inrichting uit akoestisch oogpunt gebruik maakt van BBT;
- de overschrijding van de richtwaarde gering is;
- er sprake is van bestaande reeds vergunde activiteiten die in de huidige vergunning zijn gebonden aan een ten hoogste toelaatbaar langtijdgemiddeld beoordelingsniveau van 50 dB(A) etmaalwaarde.

116. In de ontwerp omgevingsvergunning zijn niet alleen de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus opgenomen (art. 2.2.1), maar ook de (berekende) maximale geluidsniveaus (art. 2.2.2).

Reactie reclamanten

117. Reclamanten kunnen zich niet met de bevindingen van HaskoningDHV (en dus ook niet met de geluidsvoorschriften, opgenomen in de ontwerpomgevingsvergunning) verenigen, onder meer omdat:

- de kwalificatie “rustige woonwijk” discutabel is: zo liggen de woningen aan de Julianalaan aan de rand van de bebouwde kom, tegen het buitengebied aan en zou, in ieder geval voor die woningen, de kwalificatie landelijk gebied meer op zijn plaats zijn. Voor landelijk gebied gelden richtwaarden van 40, 35 en 30 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.
- uitgaande van het omgevingstype landelijk gebied en van de berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveau's, opgenomen in art. 2.2.1 van de ontwerpvoorschriften, op negen adressen niet wordt voldaan aan de richtwaarde voor de nachtperiode. De overschrijding bedraagt maximaal 7 dB(A). Dat is geen geringe overschrijding. Bovendien gaat het hier om negen, dus niet om twee adressen, waar de richtwaarde overschreden wordt;
- anders dan waarvan in het geluidsrapport vanuit gegaan wordt bij de beoordeling van indirecte hinder, ter hoogte van de Julianalaan nog geen sprake is van “opgenomen zijn in het heersende verkeersbeeld” (zie opmerking reclamanten onder 112);
- van vergunde rechten geen sprake is: de vergunning die nu in ontwerp ter visie is gelegd, voorziet ten opzichte van de vigerende vergunning uit 2002 in een substantiële uitbreiding van werktijden, slachttijden en transportbewegingen. Deze inrichting valt niet meer te vergelijken met de inrichting waarvoor in 2002 vergunning verleend is. De geluidssituatie dient opnieuw te worden beoordeeld. Dat is niet gebeurd.

SCHOEMAKER ADVOCATEN

118. Voor zover er al sprake zou zijn van vergunde rechten, dan geldt dat alleen ten opzichte van de in art. 7.1 en 7.2 van de vigerende omgevingsvergunning genoemde beoordelingsplaatsen. Het betreft hier de adressen Fokko Kortlanglaan 120, 112 en de woningen op de percelen 4303, 4304 en 4305. Reclamanten betwisten bij gebrek aan wetenschap (de situatieschets waarnaar de voorschriften verwijzen kennen zij niet) dat het hier dezelfde adressen betreft als waar het geluid nu beoordeeld is. Van "vergunde rechten" ten opzichte van andere woningen/beoordelingspunten is geen sprake.
119. Reclamanten is niet gebleken dat de inrichting gebruik maakt van BBT. Voor zover daarmee de op blz. 6 van het Peutzrapport beschreven "maatregelen" bedoeld worden, merken reclamanten op dat deze niet in de (ontwerp)vergunning verankerd zijn. Rechtens afdwingbare verplichtingen om voor de transporten (zoveel mogelijk) aanhangers in te zetten ontbreken. Evenmin is in de (ontwerp)omgevingsvergunning verankerd dat er vóór 7.00 uur met eigen, nieuwe vrachtwagens wordt gereden. Welke bijdrage deze vrachtwagens leveren is reclamanten ook niet duidelijk, omdat zij niet verder worden beschreven.
120. Het is reclamanten niet duidelijk welke geluidsschermen zich op zowel de noordelijke als de zuidelijke terreingrens zouden bevinden die het geluid tegenhouden. Als met het noordelijke geluidsscherm het scherm bedoeld wordt beschreven onder 1 van het ontwerpbesluit, dan merken reclamanten nog op dat dit scherm nog niet is opgericht en rechtens afdwingbare verplichtingen voor Tomassen om dat te doen niet in de (ontwerp)omgevingsvergunning staan opgenomen.

Wanneer kan afgeweken worden

121. Reclamanten hebben verder nog gekeken wanneer en op welke wijze afgeweken kan worden van de voorkeursgrenswaarden.

Afwijken equivalent geluidsniveau

122. De vaststelling van grenswaarden hoger dan die, opgenomen in de Handreiking, dienen, zoals elke afwijking, goed te worden gemotiveerd. Reclamanten hebben hiervoor reeds toegelicht waarom de gegeven motivering niet deugt.

Afwijken Lmax

123. Volgens de Handreiking industrielawaai dient te worden gestreefd naar het voorkomen van Lmax die meer dan 10 dB boven het equivalent geluidsniveau uitkomen. In die gevallen waarin (zoals in dit geval) daaraan niet kan worden voldaan, kunnen wegens bijzondere omstandigheden, hogere Lmax worden vergund. Het vergunnen hiervan dient in de considerans te worden gemotiveerd.
124. In dit landelijke gebied (volgens reclamanten) of in deze rustige woonwijk (volgens het college) is gekozen voor de maximale geluidsniveaus die toelaatbaar worden geacht (70, 65 en 60 dB(A)), maar een motivering hiervoor in de considerans ontbreekt.
125. Voor zover afgeweken zou worden om het laden en lossen van eenden tijdens de nachtperiode mogelijk te maken, rijst, nog los van het vorenstaande, de vraag

SCHOEMAKER ADVOCATEN

waarom het geluidsvoorschrift, dat de maximale geluidsniveaus regelt, niet aan dit laden en lossen gekoppeld is (het voorschrift is nu ruimer en betreft ook in de inrichting aanwezige toestellen, installaties e.d).

Afwijken van equivalent geluidsniveau inrichtingsgebonden verkeer

126. In de zogenaamde Schrikkelcirculaire wordt geadviseerd geen overschrijdingen van de voorkeursgrenswaarden van het equivalent geluidsniveau vanwege inrichtingsgebonden verkeer toe te staan indien die overschrijding kan worden voorkomen door het treffen van bronmaatregelen, bijvoorbeeld door beperking van de verkeersbewegingen 's avonds of 's nachts. Reclamanten betwisten, bij gebrek aan wetenschap, dat bronmaatregelen overwogen zijn. Uit het ontwerpbesluit en/of akoestisch onderzoek valt dit niet op te maken. Zie verder bij "Varia", onderdeel "Bedrijfstijden".

Resumerend

127. Resumerend: de kwalificatie van het omgevingstype is niet juist en de geluidsvoorschriften, opgenomen in de ontwerpomgevingsvergunning, liggen boven de streefwaarden en bieden reclamanten derhalve onvoldoende bescherming tegen geluid. Afwijkingen van (onder meer) de van toepassingen zijnde wet- en regelgeving en/of van de streefwaarden, opgenomen in diverse (beleids)stukken, zoals de Handreiking of de zogenaamde Schrikkelcirculaire, zijn niet, althans niet overtuigend gemotiveerd. Van verworven rechten is geen sprake. De gevraagde omgevingsvergunning moet geweigerd worden.

Tot slot: parkeren?

128. Het viel reclamanten nog op dat tijdens de dagperiode 120 personenauto's verwacht worden. Nu er maar 80 parkeerplaatsen op eigen terrein zijn, vernemen reclamanten graag waar die overige 40 personenauto's geparkeerd worden. In de omgeving van de inrichting is hiervoor geen plaats. Bovendien zal parkeren aan de weg tot gevaarlijke verkeerssituatie leiden. Reclamanten kunnen uit het ontwerpbesluit niet opmaken dat uw college zich van dit (parkeer)probleem bewust geweest is en zien ook dit als een gebrek in het ontwerpbesluit en daarmee als een reden om, indien het parkeerprobleem niet kan worden opgelost, de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

Varia

Slachtcapaciteit: ontbreken maximum en gebruik uiteenlopende "grootheden"

129. Reclamanten zijn van oordeel dat in het bestreden besluit ten onrechte geen maximum aan de slachtcapaciteit wordt gesteld. Voor zover het college zou menen dat dit maximum blijkt uit de aanvraag van 30 januari 2018 wijzen reclamanten erop dat de informatie die in het aanvraagformulier staat, te weten "Maximale productiecapaciteit 40.000 eenden per dag", niet één-op-één aansluit op de toelichting op de aanvraag omgevingsvergunning (revisie) d.d. 16 mei 2019, die eveneens deel uit maakt van de aanvraag. Daarin is de maximale productiecapaciteit namelijk uitgedrukt in tonnen vlees (22.000 ton vlees per jaar).

SCHOEMAKER ADVOCATEN

130. Doordat aanvraag en toelichting op de aanvraag omgevingsvergunning verschillende "grootheden"/productiecapaciteiten vermelden, is niet duidelijk van welke grootheid/productiecapaciteit moet worden uitgegaan. Evenmin is duidelijk of het om dezelfde "hoeveelheden" gaat.
131. Resumerend kan de gevraagde omgevingsvergunning niet verleend worden omdat:
- zij onvoldoende bescherming biedt aan omwonenden vanwege het ontbreken van de maximale slachtcapaciteit in de voorschriften;
 - zij onzorgvuldig is voorbereid vanwege van elkaar verschillende slachtcapaciteiten in de aanvraag en de toelichting op de aanvraag;
 - vergunningverlening op basis van verschillende hoeveelheden/grootheden tot rechtsonzekerheid en het niet kunnen handhaven van voorschriften zal leiden.

Bedrijfstijden (art. 2.1.2)

132. Ten opzichte van de in 2002 vergunde situatie worden de bedrijfstijden substantieel uitgebreid:

Huidige werkdagen:	Huidige bedrijfstijden
Maandag t/m vrijdag	7.00 uur tot 16.00 uur

Aangevraagde werkdagen	Aangevraagde bedrijfstijden
Maandag t/m vrijdag	5.00 uur tot 22.00 uur
Zaterdag	5.00 uur tot 13.00 uur

133. Reclamanten kunnen zich niet met dit voorschrift en/of met het uitbreiden van de bedrijfstijden verenigen. Daarbij merken zij primair op dat de bedrijfstijden, opgenomen in voorschrift 2.1.2, ruimer zijn dan de bedrijfstijden die zijn aangevraagd (zie blz. 2 van de aanvraag bij "bedrijfstijden". Aangevraagd zijn van maandag t/m vrijdag van 6.00 uur tot 22.00 uur en zaterdag van 6.00 uur tot 13.00 uur).
134. Reclamanten merken verder op dat in zowel het bij de aanvraag gevoegde geuronderzoek van Peutz (paragraaf 3.2) als in het geluidonderzoek van RoyalHaskoningDHV (paragraaf 3) er vanuit gegaan wordt dat de reguliere (slacht)werkzaamheden om 18.00 uur worden beëindigd. Ook dat echter is niet vastgelegd in de voorschriften.
135. De gevraagde vergunning kan niet verleend worden, onder meer omdat;
- zij onzorgvuldig is voorbereid vanwege van elkaar verschillende bedrijfstijden in aanvraag, bijbehorende onderzoeken en voorschrift;
 - vergunningverlening op basis van bedrijfstijden die van elkaar verschillen tot rechtsonzekerheid en het niet kunnen handhaven van voorschriften zal leiden.
136. Reclamanten wijzen er verder nog op dat de aangevraagde uitbreiding van bedrijfstijden in de toelichting op de aanvraag niet nader gemotiveerd wordt. Of deze

SCHOEMAKER ADVOCATEN

uitbreiding noodzakelijk is en in hoeverre alle betrokken belangen daarbij zijn gewogen, kunnen reclamanten niet uit de aanvraag opmaken.

137. De belangen van reclamanten zijn in het geding onder meer omdat:
- Reclamanten als gevolg van deze verruimde bedrijfstijden, nagenoeg ononderbroken geconfronteerd zullen worden met de negatieve milieueffecten van deze inrichting, waaronder met name geur- en geluidsoverlast. De voorschriften die uw college, ter beperking hiervan, wil opnemen in de omgevingsvergunning zijn niet overeenkomstig vigerende wet-/regelgeving en/of beleid en/of bieden reclamanten onvoldoende bescherming;
 - geen onderzoek is gedaan naar (en daarmee geen adequate afweging heeft plaats gevonden van) andere negatieve milieueffecten van het verruimen van de bedrijfstijden (voor reclamanten en de natuur). Denk daarbij onder meer aan verstoring door licht afkomstig van vrachtwagens en/of afkomstig van de inrichting zelf.
138. Reclamanten zijn verder van oordeel dat:
- in een woon-/werkgebied zoals De Driehoek, mede gelet op recente woningbouwplannen, geen (bijna) continue bedrijf past.
 - de belangen van reclamanten bij een goed woon- en leefklimaat zwaarder hadden moeten wegen, temeer nu de bedrijfsbelangen van Tomassen bij deze substantiële uitbreiding niet gemotiveerd zijn.
139. Ook om vorengenoemde redenen dient de gevraagde vergunning geweigerd in plaats van verleend te worden.

Gezondheid

140. In het ontwerpbesluit ontbreekt een onderzoek naar (en daarmee een afweging van) de gezondheidsrisico's van een eendenslachterij nabij woningen (de kortste afstand bedraagt nota bene 10 meter, terwijl de VNG een richtafstand adviseert van 100 meter).
141. Uw college heeft als Gemeentebestuur een zorgplicht voor uw burgers. U vindt dit ook zelf gezien uw beschrijving van geuroverlast in de Structuurvisie Groene Zoom. Daarin staat namelijk (op blz. 29) het volgende: *"Geur kan in de leefomgeving hinder veroorzaken en brengt om die reden ook gezondheidsrisico's met zich mee. Geurhinder kan leiden tot lichamelijke klachten, zoals hoofdpijn, misselijkheid, verstoorde ademhaling en verstoorde hartslag. Ook kan geur psychische klachten veroorzaken, bijvoorbeeld spanningen, structurele onvrede over woon- en leefklimaat en vermindering van activiteiten buitenshuis"*.
142. Gelet op het vorenstaande, de al jarenlang bestaande geurklachten omtrent het bedrijf en/of de bevindingen van Van Belois had uw college een onderzoek naar gezondheidsrisico's moeten doen alvorens een ontwerpbesluit ter visie te leggen.

SCHOEMAKER ADVOCATEN**Conclusie**

143. Het is op vorenstaande gronden dat reclamanten verzoeken:

- aan raad en college gezamenlijk: uw voornemens tot afgifte van een vvgb en een omgevingsvergunning in te trekken vanwege het ontbreken van een milieueffectrapportage;
- aan de gemeenteraad: de door het college gevraagde vvgb alsnog te weigeren;
- aan het college: de gevraagde omgevingsvergunning voor de activiteiten het (ver)bouwen van diverse bouwwerken, het handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en het wijzigen van een inrichting, ingediend voor de locaties respectievelijk de inrichting aan Fokko Kortlanglaan 112, 166 en 122 en Julianalaan 122-124 te Ermelo, alsnog te weigeren.

Zienswijze in afschrift aan provincie

144. Mede vanwege de in deze brief besproken m.e.r- en PAS-problematiek zond ik een afschrift van deze brief aan gedeputeerde staten van Gelderland.

